

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

آیین نامه مسابقات بین المللی کشور اندونزی

این مسابقات از سال ۱۳۸۹ هجری مصاف با ۱۹۶۸ میلادی آغاز گردید و در هر دو سال یکبار در یکی از استان‌های اندونزی برگزار می‌گردد. چرا که بعضی از استان‌ها نیاز به زمان جهت اجرای این مسابقات داشته و همچنین استانداران اندونزی هر مدت درخواست برگزاری این مسابقات در استان خود را به مقامات اندونزی داده و هر بار که این مسابقات توسط استانی برگزار شود، وزارت امور دینی نیز همکاری نموده و بودجه مستقلی جهت این مسابقات در نظر می‌گیرد.

رشته‌های این مسابقات

این مسابقات در دو رشته قرائت و حفظ کل همراه با تفسیر منحصر می‌گردد و شرایط آن به گونه‌ای است که در رشته قرائت باید تلاوت و قاری به گونه‌ای باشد که مسلط به همه موازین تلاوت بوده و در رشته حفظ بگونه‌ای می‌باشد که علاوه بر حفظ مسلط بر معانی و مسائل تفسیری نیز باشد.

معمولاً این مسابقات پس از ماه رمضان هر سال و آن هم در شهر جاکارتای اندونزی برگزار می‌گردد.

هیئت داوران این مسابقات

اعضاء هیئت داوران این مسابقات، از اشخاص باخبره و متعهد در زمینه قرآنی تشکیل شده که این اعضا غالباً متشکل از کشورهای سعودیه، مصر، ایران، یمن، اردن، مغرب (مراکش)، سودان، سوریه، لیبی، مالزی و اندونزی می‌باشند.

وظایف رئیس هیئت داوران

- ۱- تقسیم کار بین اعضا هیئت داوران در زمینه‌های مختلف امتیاز دهی از جمله تجوید، لحن و...
- ۲- هماهنگی امور اداری و مشاوره با اعضای هیئت داوران
- ۳- بیان تصمیمات هیئت داوران در همه بخش‌های مسابقه
- ۴- ریاست جلسه هیئت داوران در هنگام اعلام اسامی برگزیدگان

وظایف اعضا هیئت داوران

هر یک از اعضای هیئت داوران به داوری تلاوت قاری برادر یا خواهر حسب وظیفه‌ای که به او محول شده نموده و به کمیته تقدیم می‌نماید.

نظام مسابقات

نظام مسابقات بین المللی اندونزی با مسابقات دیگر تفاوتی نکرده، مگر این‌که در بعضی قواعد که مقتضی با وضع موجود در اندونزی بوده تفاوت می‌نماید.

نظام برگزاری این مسابقات بدین شرح است:

- ۱- این مسابقات بین المللی در دو مرحله برگزار می‌گردد: الف) مرحله مقدماتی ب) مرحله نهایی
- ۲- کلیه متسابقین در این مسابقات، الزاماً باید در مرحله مقدماتی شرکت نمایند.
- ۳- در مرحله نهایی، در هر رشته سه نفر از متسابقینی که بالاترین امتیاز در مرحله مقدماتی را کسب نموده اند، برگزیده می‌شوند.
- ۴- اسامی برگزیدگان در هر رشته از نفر اول تا ششم پس از موافقت کمیته داوران اعلام می‌گردد.

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

* اموری که متسابقین اعم از قراء و حفاظ باید به آنها توجه نمایند:

- ۱- متسابق الزاماً کارت مسابقات را باید همراه خود داشته باشند.
- ۲- حضور در محل مسابقه قبل از آغاز مسابقات به فاصله ۳۰ دقیقه.
- ۳- متسابق باید در محل معین شده برای او بنشیند.
- ۴- در صورتی که متسابق حضور نداشته باشد از دور مسابقات حذف می گردد.
- ۵- متسابق بایستی قبل از آغاز مسابقه حضور خود را به کمیته مسابقات اعلام نماید.
- ۶- درحالت وجود عذر، بایستی متسابق ۳۰ دقیقه قبل از مسابقه، کمیته مسابقات را با خبر نماید.
- ۷- در حالت عدم وجود عذر و همچنین اعلام جهت آزمون به جایگاه تا ۳ مرتبه، متسابق از دور مسابقات حذف می گردد.
- ۸- متسابقی که عذر موجه جهت غیبت خود داشته باشد، فرصت دیگری برای شرکت به او اعطا خواهد شد.

آیین نامه مسابقات رشته قرائت

آیین نامه داوری در این رشته، از مجموع قواعد داوری در این رشته تشکیل شده که بر سه بخش تقسیم می گردند:

- ۱- مواد داوری
- ۲- قواعد داوری
- ۳- شیوه داوری

مواد داوری

الف) تجوید که شامل:

- ۱- مخارج حروف
  - ۲- صفات حروف
  - ۳- احکام حروف
  - ۴- احکام مد و قصر
- بالاترین امتیاز در این قسمت: ۳۰ امتیاز

ب) فصاحت که شامل:

- ۱ احکام وقف و ابتدا
  - ۲ مراعات اداء حروف
  - ۳ مراعات اداء کلمات و آیه
- بالاترین امتیاز در این قسمت: ۳۰ امتیاز

ج) صوت که شامل:

- ۱- صافی صوت
- ۲- ملاحظت صوت

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

۳- ارتفاع صوت

۴- قوت صوت

۵- رعایت نفس

پایین ترین درجه امتیاز در هر یک از انواع این قسمت ۳ امتیاز و بالاترین ۱۵ امتیاز می باشد.

د- الحان و نغمه ها

مرحله مقدماتی

۱- نغمه ابتدایی

۲- تعداد نغمات

۳- انتقال، قوت و مدت زمان نغمات

۴- رعایت ایقاع در نغمه

۵- تنوع در صوت به وسیله نغمات

پایین ترین امتیاز هر یک از انواع این قسمت، ۵ امتیاز و بالاترین ۲۵ امتیاز می باشد.

مرحله نهایی (فینال)

۱- تعداد نغمات، ۵ امتیاز

۲- انتقال، قوت و مدت زمان نغمات، ۵ امتیاز

۳- رعایت ارتفاع در نغمات، ۷ امتیاز

۴- تنوع در صوت به وسیله الحان، ۸ امتیاز

بالاترین امتیاز در این قسمت: ۲۵ امتیاز

نظام داوری و امتیازدهی

نظام داوری و امتیاز دهی که عبارتست از موارد کسر امتیاز که داوری شده که شامل تجوید و فصاحت، صوت و لحن می باشد:

الف) تجوید و فصاحت

اما موارد کسر امتیاز که در تجوید و فصاحت لحاظ شده عبارتند از:

۱- اشتباه فاحش در ادای کلمه، به گونه ای که قواعد قرائت مثلاً حفص را نقض کرده، حال این اشتباه چه منجر به تغییر معنا شود یا نشود و از

آن جهت اشتباه فاحش نامیده شده، چرا که این اشتباه نزد علمای قرائت و همچنین عوام، آشکار می باشد مثل:

- اداء حروف طاء مثل تاء

- کسره، فتحه خوانده شود، مانند این که تلاوت نماید آن یَحَسَب در حالی که آن یَحْسِب می باشد.

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

- ۲- اشتباه خفی (ناآشکار) که همانا اشتباه در اداء کلمه، بگونه‌ای است که از قواعد قرائت عاصم (روایت حفص) بدون اینکه تغییری در معنی رخ ندهد، بوده و از آن جهت اشتباه خفی نامیده شده که فقط علمای قرائت به آن واقف‌اند و اشتباه خفی بر دو قسمت است:
- الف) خطای خفی (ناآشکار) که فقط علمای قرائت به آن واقف‌اند (نظریاً) مثل:
- ترک ادغام و اظهار، اخفاء، اقلاب و...
  - ترفیق به جای تفخیم و بالعکس و...
- ب) خطای خفی‌ای که فقط ماهرین و قراء حرفه‌ای تلاوت به آن واقف می‌باشند (تطبیقاً)، مثل:
- ذبذبه حرف راء
  - تفخیم حرف لام
  - تلاوت با نفس طولانی بدون ملاحظه وقف و ابتدا
- ۳- در ضمن ممکن است خطاهای فاحش (آشکار) و خفی (ناآشکار) باهم رخ دهد.

ب) صوت ولحن

- ۱- نغمات بکار گرفته شده در تلاوت همانا بایستی نغمات عربی مشهور نزد قراء و قرائات بوده، حال چه نغمات مصری باشد یا نغمات مکی مثل بیاتی / حسینی، حجازی، سه‌گانه و...
- ۲- بایستی قراء حداقل در هر دو مرحله مقدماتی و نهایی، ۵ نغمه تلاوت نموده و همین قاری در انتخاب نغمات آغاز و پایان آیات مختار است.
- ۳- در مرحله نهایی قاری الزاماً بایستی حداقل دو نغمه کامل را با تمام گوشه‌های آن تلاوت نماید.
- ۴- خطاهایی که ممکن است در ناحیه صوت شود عبارتند از:
- الف. گرفتگی و خشونت در صوت
  - ب. ضعف در صوت و عدم قدرت در ارتفاع
  - ج. صوت غیر واضح
  - د. صوت خیشوی
- ۵- خطاهایی که ممکن است در ناحیه الحان و نغمات شود عبارتند از:
- الف. تعداد نغمات استفاده شده کمتر از حد نصاب باشد (کمتر از دو نغمه)
  - ب. عدم تطابق الحان و نغمات در انتقال‌ها، همچنین کامل نبودن نغمه و احیاناً سرعت و کندی اجرای نغمه.
  - ج. نداشتن ذوق در ارتفاع و نغمات.
  - د. عدم تسلط بر نفس‌ها
  - ه. عدم اجرای نغمه‌ها به صورت کامل

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

قواعد داوری و امتیاز دهی

الف. تجوید و فصاحت

- ۱- برای هر یک از موارد تجوید و فصاحت در جه ای است و بالاترین امتیاز در این قسمت ۳۰ امتیاز است.
- ۲- اشتباه فاحش، یکبار، دو امتیاز کسر شده و در صورت تکرار به همین صورت.
- ۳- اشتباه خفی، یکبار، دو امتیاز و در صورت تکرار به همین صورت.
- ۴- در هر تلاوت که اشتباه فاحش یا خفی رخ دهد، و امتیاز کسر گردد، حتی در صورتی که قاری همان اشتباه را تصحیح نماید، همان دو نمره منظور جهت اشتباه فاحش، کسر میگردد.
- ۵- در صورتی که خطای جلی و خفی با هم رخ دهد، به این صورت محاسبه می گردد که به اعتبار اشتباه جلی دونمره و خفی یک نمره کسر می گردد.
- ۶- نتیجه نهایی همان است که پس از محاسبه اشتباهات رخ داده، نمایان می شود.

ب. صوت و نغمات

- ۱- صوت مجموعاً ۱۵ امتیاز داشته که حد نصاب پایین ترین امتیاز، ۵ بوده و آن در دو مرحله مقدماتی و فینال است که ریز جدول امتیاز دهی، بدین شرح است:

شماره	موارد امتیاز دهی در صورت	بالاترین امتیاز	حد نصاب پایین ترین امتیاز
۱	طنین صوت	۳	۱
۲	صافی صوت	۳	۱
۳	ارتفاع صوت	۳	۱
۴	قدرت صوت	۳	۱
۵	تسلط بر نفس ها	۳	۱

- ۲- مجموع امتیازات در بخش نغمات ۲۵ امتیاز بوده در هر دو مرحله مقدماتی و نهایی، اما حد نصاب پایین ترین امتیاز در مرحله مقدماتی ۵، و در مرحله نهایی ۶ و جدول آن بدین شرح است:

شماره	موارد امتیاز دهی نغمات	مرحله مقدماتی		مرحله نهایی	
		بالاترین امتیاز	پایین ترین امتیاز	بالاترین امتیاز	پایین ترین امتیاز
۱	نغمه ابتدایی	۵	۱	۰	۰
۲	تعداد نغمات	۵	۱	۵	۱
۳	انتقال نغمات و کامل بودن آنها و مدت زمانشان	۵	۱	۵	۱
۴	ارتفاع	۵	۱	۷	۲
۵	تنوع نغمات	۵	۱	۸	۲
۶	المجموع	۲۵	۵	۲۵	۶

*امتیاز بندی در صوت در هر دو مرحله مقدماتی و نهایی یکسان است.

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

- ۳- به متسابق در صورت موارد زیر، یک درجه اضافه به درجه منظور در بارم بندی، اعطاء می گردد و آن زمانی است که:
- الف. زمانی که قاری بیش از ۵ نغمه تلاوت یا تنوع در نغمات زیبا داشته باشد.
- ب. زمانی که بهترین صوت از هر نظر (زیبا، صاف و کامل) همراه با تسلط بر نفس ها ارائه دهد.
- ۴- در صورت خطا در هر یک از موارد امتیاز دهی، یک امتیاز کسر می گردد.

نظام داوری در رشته تفسیر

الف. نظام داوری

نظام داوری در این رشته مشتمل بر:

الف. حفظ شامل:

۱- حسن حفظ

۲- تجوید

۳- فصاحت

۴- صوت و لحن

ب. تفسیر که شامل

۱- مفردات که شامل ۶ سوال است.

۲- شأن نزول و اسباب آن که شامل ۲ سوال است.

۳- مراد آیات و استنباط آن‌ها.

۴- تعبیر

که هر موضوع مشتمل بر ۳ یا ۴ سوال است.

قواعد داوری در این بخش

الف. قواعد داوری در حفظ بدین صورت است که در مجموع ۴ سوال از حافظ می شود.

ب. تفسیر:

۱- مراد آیه و آن عبارتست از ارائه معنی و شرح مضمون آیه به شکل واضح و مفصل. مثلاً آیه (یا ایها الذین آمنوا لا تسالوا عن اشیاء ان تبد لکم تسؤکم ...) پرسیده شده و بایستی جواب مفصل از حیث معنی و شرح مضمون آیه ارائه گردد.

۲- اسباب نزول / مناسبت آیه:

الف. اسباب نزول عبارتست از شرح شأن نزول، به طور مثال خواسته شده که در مورد آیه «و یسألونک عن المحیض...» شان نزول آن ارائه گردد.

ب. مناسبت آیه که به مساله ارتباط معنی آیه با آیه قبل و بعدش پرداخته و حافظ بایستی هم در مورد مناسبت آیه و هم در مورد شان نزول آن، توضیحات مفصلی ارائه دهد.

ج. مفردات که شامل شرح معنی یا تشابه معنی بین کلمات یا جمله در یک آیه می باشد، مثلاً آیه (ما جعل الله من بحیره و لاسائبه و لا وصیله و لا حام) که بایستی شرح کلمات البصیره، و سادبه، والوصیله، الحام داده شود.

د. تعبیر که مراد از تعبیر سخن گفتن و ارائه توضیحات متسابق با لهجه فصیح عربی باشد.

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

۳. قواعد داوری و امتیاز دهی:

الف- حسن حفظ

قواعد امتیاز دهی در حفظ شامل حسن حفظ، تجوید، فصاحت، صوت و لحن و آداب تلاوت بوده که مجموعاً ۱۰۰ امتیاز داشته و داوری آن به شکل مجزا از تفسیر می باشد.

ب. تفسیر

۱- مفردات

الف- بالاترین امتیاز در بخش مفردات برای دو موضوع می باشد. (بالاترین امتیاز برای هر سوال، حداکثر ۴ امتیاز می باشد).

ب. امتیاز دهی از صفر آغاز گردیده و به این صفر، حسب جوابها امتیاز داده می شود.

ج. برای هر جواب صحیح، ۵ امتیاز و به متسابقین که به شکل کامل به سوال پاسخ دهد یک امتیاز دیگر داده می شود.

۲- شأن نزول و مناسبات آیه

الف. بالاترین امتیاز در بارم بندی اسباب نزول و مناسبات آیه، ۲۰ امتیاز برای هر دو سوال می باشد. (هر سوال ۱۰ نمره)

ب؛ و پایین ترین امتیاز (حد نصاب پایین ترین امتیاز) ۴ امتیاز بوده و بر حسب جواب ها و کامل بودنشان یک امتیاز اضافه می گردد.

۳- مراد آیه (تفسیر آن) :

الف. بالاترین امتیاز در ارائه تفسیر ۴۸ امتیاز برای هر دو سوال می باشد. (هر سوال ۲۴ امتیاز)

ب. پایین ترین امتیاز (حد نصاب پایین ترین امتیاز) ۱۰ امتیاز و بر حسب جواب ها کامل بودنشان یک امتیاز اضافه می گردد.

ج. برای هر جواب صحیح ۲۰ امتیاز اعطا گردیده و در صورت ارائه جواب دقیق و کامل یک امتیاز اضافه می گردد.

۴- تعبیر آیه: (طرز سخن گفتن به زبان عربی فصیح متسابق)

الف. بالاترین امتیاز در این قسمت ۲۰ امتیاز می باشد.

ب. پایین ترین امتیاز (حد نصاب پایین ترین امتیاز) ۸ امتیاز بوده و در صورت لغت متسابق و اسلوب سخن گفتن او یک امتیاز دیگر

افزوده می گردد.

ج. ۱۵ امتیاز به کار گیری کلمات و اسلوب ها و قواعد زبان عربی به شیوه صحیح اعطاء گشته و در صورت دقیق و زیبا بودن، ۵ امتیاز دیگر

افزوده می گردد.

۵- اختلاف امتیاز های ارائه شده در بخش هیئت داوران، نباید از ۵ امتیاز تجاوز نماید.

۶- مسئول پرسش منتخب از سوی هیئت داوران الزاماً باید یک نفر بوده و نباید تبدیل گردد.

۴. موارد امتیاز دهی و بارم بندی

الف- موارد امتیاز دهی در حفظ همان بود که متسابق گفته شد.

ب- تفسیر که شامل :

۱- سوالات مشخص از جزءهای تعیین شده که شامل :

الف- ۶ سوال در بخش مفردات

ب- دو سوال در بخش اسباب نزول و مناسبات آیه

ج- دو سوال متعلق به مراد آیه (تفسیر)

۲- سوالات بخش تفسیر عمدتاً از کتب تفسیر معتبر مثل: المراغی، صفوه التفاسیر، المنار، المنیر و... می باشد.

۳ سوالات در بخش تفسیر، با لهجه فصیح عربی پرسیده می شود.

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

ب. بارم بندی و امتیاز دهی در بخش حفظ:

مشمول بر:

۱. مواد امتیاز دهی که شامل:

۱- تلاوت آیه به شکل صحیح مگر اینکه اشکالاتی در هر زمینه زیر رخ دهد:

۱. توقف و فراموشی

۲. جا انداختن آیه

۲- اشتباه لفظی که شامل:

الف. ادا نکردن حروف و کلمات

ب. اضافه کردن حروف و کلمات

ج. تبدیل کلمات

۳- تکرار کردن آیه

۴- ادامه ندادن

ب. تجوید که شامل:

۱- مخارج حروف

۲- صفات حروف

۳- احکام حروف

۴- احکام مدوقصه

۵- قطع تلاوت

ج. فصاحت و صوت و لحن که شامل:

۱- احکام وقف و ابتدا

۲- صوت و لحن

۳- فصاحت حروف و کلمات

۴- قطع تلاوت

قواعد امتیاز دهی و بارم بندی:

الف. حفظ

۱- تلاوت آیه به شکل کامل

الف. توقف و فراموشی به گونه ای که حافظ حدود ۱۵ دقیقه توقف نموده یا ۳ مرتبه تلاوت خود را تکرار نموده و قادر به ادامه نباشد.

ب. جا انداختن آیه بگونه ای که حافظ آیه ای تلاوت نموده، سپس آیه را جا انداخته و...

۲- اشتباه لفظی که شامل:

الف. جا انداختن حروف و کلمات که حافظ حرف یا حروف را جا انداخته و ...

ب. زیاد کردن حروف و کلمات که حافظ حروف یا کلمه ای را اضافه نماید و ...

کمیته اعزام و دعوت از قاریان قرآن کریم

در بخش تجوید هم که کلیه مسائل اعم از مخارج حروف، صفاشان (همس، جهر، استعلاء، قلقله و...) و احکام حروف (اظهار، ادغام، و...) و همچنین احکام مدوقصه بایستی رعایت گردد. در بخش فصاحت و آداب که مسائل وقف و ابتدا و همچنین حرکات قاری که نشان دهنده خشوع در تلاوت و عدم ریا و تکبر می باشد مد نظر قرار می گیرد.

۳- شیوه امتیاز دهی:

الف. حفظ:

۱- امتیاز دهی مجموعاً از ۵۰ امتیاز بوده، سپس در صورت اشتباه کسر می گردد.

۲- اشتباهات:

الف. توقف و فراموشی: در صورت توقف کمتر از ۱۵ ثانیه، دو امتیاز کسر می گردد.

ب. جا انداختن آیه: در صورت ۳ مرتبه تذکر و عدم ادامه توسط حافظ، دو امتیاز و در صورتی که ادامه دهد، (۱/۳) امتیاز برای هر تذکر کسر میگردد.

۳- خطاهای لفظی: در صورت ۳ مرتبه تذکر، ۱ امتیاز البته در صورتی که حافظ قادر به ادامه نباشد و در صورتی که ادامه داد، (۱/۳) امتیاز برای هر تذکر کسر می گردد.

۴- خطا به سبب تکرار کلمه که در اینجا امتیاز کسر و این در صورتی است که حافظ بیش از ۳ مرتبه تکرار نمود (۱/۳) امتیاز کسر اما اگر تکرارش ۱ مرتبه بود، آن هم به جهت رعایت وقف و ابتدا بوده، در اینصورت نمره ای کسر نمی گردد.

۵- در صورتی که حافظ کاملاً به یک سوال پاسخ ندهد، ۹ امتیاز از او کسر و این البته در صورتی است که قادر به پاسخ دادن نباشد اما در صورت قادر بودن حسب بارم بندی فوق کسر می گردد.

۶- نتیجه نهایی پس از کسر اشتباهات نمایان می شود.

ب. تجوید

۱- مجموع امتیازات در این بخش ۲۵ امتیاز بوده و در صورت اشتباه کسر می گردد. پایین ترین حد نصاب نمره در این بخش ۵ امتیاز می باشد.

۱- برای هر اشتباه تجویدی یک امتیاز کسر می گردد و در صورت تکرار اشتباه نیم نمره.

۲- در صورتی که حافظ به یک سوال به طور کامل پاسخ ندهد، برای هر سوال ۴ امتیاز و در صورتی که پاسخ داد، حسب بارم بندی فوق، کسر می گردد.

۴- نتیجه نهایی پس از کسر اشتباهات نمایان می شود.

ج. فصاحت و آداب تلاوت

۱- مجموع امتیازات در این بخش ۲۵ امتیاز بوده و حد نصاب پایین ترین امتیاز ۵ میباشد.

۲- در صورت هر اشتباه یک امتیاز کسر می گردد.

۳- در صورت پاسخ ندادن سوال کامل توسط حافظ، برای هر سوال ۴ امتیاز و در صورت ادامه و پاسخ، حسب بارم بندی فوق مصاحبه می گردد.

۴- نتیجه نهایی پس از کسر اشتباهات نمایان می شود.